

Luku 12 Valinnaisuus Kauniaisten suomenkielisessä perusopetuksessa

[12.1. Taito-taideaineiden valinnaiset tunnit vuosiluokilla 3-9](#)

[12.2. Valinnaiset aineet](#)

Perusopetuksen valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja.

Perusopetuksen valinnaisaineet jaetaan kahteen ryhmään: taito-taideaineiden valinnaiset tunnit ja valinnaiset aineet.

12.1. Taito-taideaineiden valinnaiset tunnit vuosiluokilla 3-9

Taito-taideaineisiin kuuluvat: musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta ja kotitalous.

Vuosiluokilla 3-6 taito-taideaineiden valinnaiset tunnit järjestetään tiettyihin oppiaineisiin sidottuna valintana (käsityö, musiikki ja kuvataide). Nämä valinnaisaineet toteutetaan kahden oppiaineen yhteistyönä (käsityö-musiikki ja käsityö-kuvataide).

Vuosiluokilla 8-9 taito-taideaineiden valinnaisia toteutetaan yhden vuosiviikkotunnin (1 vvt) pituisina. Oppilas valitsee viisi (5) vuosiviikkotuntia taito- ja taideaineiden valinnaisista. Oppilasta kannustetaan valitsemaan monipuolisesti erilaisia taito-taideaineita.

Taito- ja taideaineiden valinnaisten tuntien kokonaisuus kuvataan tämän luvun lopussa olevassa valinnaisaineiden tuntijakotaulukossa. Taito-taideaineiden valinnaisten tuntien tavoitteet ja sisällöt sekä oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet kuvataan lukuvuosittain toimintasuunnitelmassa.

Taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit ovat osa yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden opetusta, ja ne myös arvioidaan osana tätä opetusta. Oppilaan valinta ratkaisee, milloin oppiaineen päättöarviointi tapahtuu.

Taito-taideaineiden valinnaiset tunnit

- taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit sisältyvät aina taito- ja taideaineiden yhteiseen oppimäärään
- taito- ja taideaineiden valinnaisista tunneista muodostetuista opinnoista ei tule erillistä arviota lukuvuositolentukseen tai päättötodistukseen. Kunkin taito- ja taideaineen päättöarviointi tehdään siinä vaiheessa, kun ko. oppiaineen koko oppimäärä on opiskeltu.

- 8.- 9. luokilla opiskeltavat taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit muodostavat jatkumon 7. vuosiluokalla opiskeltuun taito-taideaineeseen
- Päättöarvosanaa muodostettaessa käytetään valtakunnallisia päättöarvioinnin kriteereitä osaamisen tason määrittelyyn ainoastaan sillä vuosiluokalla, jolle päättöarviointi ajoittuu.

12.2. Valinnaiset aineet

Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista hänen valintojensa mukaisesti. Valinnaisaineet edistävät perusopetukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Valinnaiset aineet voivat olla syventäviä tai soveltavia. Syventävät valinnaiset aineet syventävät ja/tai laajentavat yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä. Soveltavat valinnaiset aineet voivat sisältää aineksia useasta eri oppiaineesta tai laaja-alaisesta osaamisesta.

Vuosiluokilla 5-9 jokainen oppilas valitsee valinnaisia aineita, joiden teemana ovat ohjelmointi, ekososiaalinen sivistys/kestävä kehitys, kulttuurinen moninaisuus sekä kansalaistoiminta ja -taidot. Nämä valinnaiset aineet toteutetaan useamman oppiaineen yhteisinä monialaisina kokonaisuuksina sekä ala- että yläluokilla. Oppilaat osallistuvat monialaisten valinnaisten aineiden suunnitteluun ja arviointiin. Teemojen kautta arvopohjan painotukset (ekososiaalinen sivistys ja kulttuurinen moninaisuus), laaja-alainen osaaminen sekä ohjelmointi ja kansalaisyhteiskunnassa toimiminen tulevat osaltaan osaksi koulun arkea.

Tämän lisäksi kaikki oppiaineet tarjoavat syventäviä ja soveltavia valinnaisia aineita vuosiluokilla 8-9. Nämä *valinnaiset aineet* järjestetään yhden (1) vuosiviikkotunnin laajuisina. Poikkeuksen tekee valinnainen B-kieli, jonka laajuus on neljä (4) vuosiviikkotuntia.

Valinnaisaineiden kokonaisuus kuvataan tämän luvun lopussa valinnaisaineiden tuntijakotaulukossa. Valinnaisten aineiden tavoitteet ja sisällöt sekä oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet kuvataan lukuvuosittain toimintasuunnitelmassa.

Laajuudeltaan alle kaksi vuosiviikkotuntia (2vvt) käsittävät valinnaiset aineet ja tällaisista oppimääristä koostuvat kokonaisuudet arvioidaan sanallisesti (todistuksiin merkintä "hyväksytty"). Mikäli sanallisesti arvioitu valinnainen aine katsotaan jonkin yhteisen aineen syventäväksi opinnoiksi, sen suoritus voi korottaa kyseisen oppiaineen arvosanaa.

Valinnaiset aineet

- B2-kielessä (laajuus 4 vvt) numeroarvosana
- muissa valinnaisissa aineissa (laajuus alle 2 vvt) sanallinen arviointi sekä todistuksiin hyväksymismerkintä

TAITO-TAIDE-VALINNAISET

Taito- ja taideaineet ovat musiikki, kuvataide, kotitalous, käsityö ja liikunta.

Taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit alkavat alakoulussa vuosiluokalta 3 ja yläkoulussa vuosiluokalta 8.

vl3 2vvt	vl4 1vvt	vl5 2vvt	vl6 2vvt	vl7 -	vl8 3vvt	vl9 2vvt
Jokaisella oppilaalla: käsityö- kuvataide 1vvt käsityö- musiikki 1vvt	Jokaisella oppilaalla: käsityö- musiikki 1vvt	Jokaisella oppilaalla: käsityö- kuvataide 1vvt käsityö- musiikki 1vvt	Jokaisella oppilaalla: käsityö- kuvataide 1vvt käsityö- musiikki 1vvt		Lyhyet valinnaiset 1vvt + 1vvt + 1vvt	Lyhyet valinnaiset 1vvt + 1vvt

VALINNAISAIINEET (Kaikki oppiaineet voivat tarjota kursseja)

Valinnaisaineet alkavat alakoulussa vuosiluokalta 5 ja yläkoulussa vuosiluokalta 8.

vl5 1vvt	vl6 2vvt	vl8 3vvt	vl9 3vvt
Ohjelmointi* 1x0,5vvt	Kulttuurinen moninaisuus* 1x1vvt	Syventäviä ja soveltavia kursseja, opettajat suunnittelevat 1vvt +1vvt	Syventäviä ja soveltavia kursseja, opettajat suunnittelevat 1vvt + 1vvt
Ekososiaalinen sivistys / kestävä kehitys* 1x0,5vvt	Kansalaistoiminta ja -taidot* 1x1vvt	Kansalaistoiminta ja -taidot* 1x1vvt	Ekososiaalinen sivistys* 1x1vvt

* Monialaisia oppimiskokonaisuuksia sekä ala- että yläluokilla; sisältö suunnitellaan lukuvuosittain. Oppilaat osallistuvat suunnitteluun ja arviointiin.